

Krzysztof Korzeniewski

MEDYCyna PODRÓŻY

Krzysztof Korzeniewski

MEDYCyna PODRÓŻY

SPIS TREŚCI

■ Wstęp	13
■ Rozdział I. Podstawy medycyny podróży	17
1. Przygotowania do wyjazdu	20
Porada lekarska	20
Szczepienia obowiązkowe i zalecane	21
Chemioprofilaktyka przeciwmaryczna	57
Chemioprofilaktyka przeciwbiegunkowa	60
Apteczka podróżna	61
Polisa ubezpieczeniowa	63
2. Profilaktyka zdrowotna w podróży	65
Ochrona przed infekcjami dróg oddechowych	65
Ochrona przed ukłuciami owadów	66
Środki ostrożności przed i po pogryzieniu przez zwierzęta	66
Ochrona przed następstwami wypadków komunikacyjnych	66
Inne środki ostrożności	66
Aklimatyzacja	67
Higiena osobista	67
Ubiór	68
Zakwaterowanie	68
Higiena wody, żywności i żywienia	69
■ Rozdział II. Choroby zakaźne i pasożytnicze w podróży	71
1. Choroby transmisyjne	71
1.1. Choroby przenoszone przez komary	71
Malaria (zimnica)	71
Denga	87
Żółta gorączka	87
Chikungunya	87
Zika	89
Japońskie zapalenie mózgu	92
Filariozy	95
1.2. Choroby przenoszone przez muchówki	95
Leiszmaniaza skóra i skórno-śluzówkowa	95
Leiszmaniaza trzewna (<i>kala-azar</i>)	95
Gorączka muchy piaskowej	98
Gorączka Oropouche	99
1.3. Choroby przenoszone przez kleszcze	100
Borelioza (choroba z Lyme)	100
Kleszczowe zapalenie mózgu	107
Gorączka Q	109
Krymsko-kongijska gorączka krvotoczna	110
1.4. Choroby przenoszone przez wszy	110
Dur epidemiczny	110
1.5. Choroby przenoszone przez pchły	112
Dżuma	112

1.6. Choroby przenoszone przez muchy tse-tse	115
Trypanosomoza afrykańska (śpiączka afrykańska)	115
1.7. Choroby przenoszone przez pluskwiaki	117
Trypanosomoza amerykańska (choroba Chagasa)	117
1.8. Choroby szerzące się przez różne drogi zakażenia	120
Wirusowe gorączki krewotoczne	120
Wirusowe gorączki krewotoczne przenoszone przez wektory zakażenia	124
Żółta gorączka	124
Denga	128
Gorączka Zachodniego Nilu	133
Omska gorączka krewotoczna	134
Choroba lasu Kyasanur	135
Wirusowe gorączki krewotoczne przenoszone przez wektory zakażenia, drogą kropelkową lub przez kontakt bezpośredni z materiałem zakaźnym	136
Krymsko-kongijska gorączka krewotoczna	136
Gorączka doliny Rift	138
Wirusowe gorączki krewotoczne przenoszone drogą kropelkową lub przez kontakt bezpośredni z materiałem zakaźnym	139
Zakażenia hantawirusowe	139
Gorączka krewotoczna z zespołem nerkowym	139
Hantawirusowy zespół płucny	141
Gorączki krewotoczne Nowego Świata	142
Gorączka Lassa	143
Gorączka krewotoczna Marburg	145
Gorączka krewotoczna Ebola	146
2. Choroby przenoszone drogą pokarmową	149
Biegunka podróżnych	149
<i>Poliomyelitis</i> (choroba Heinego-Medina, nagminne porażenie dziecięce)	152
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	157
Wirusowe zapalenie wątroby typu E	160
Dur brzusznny	161
Cholera	165
Salmonelozy	172
Szigeloga (czerwonka bakteryjna)	174
Glistnica (askarioza)	176
Ankylostomoza (choroba tegoryjcową)	179
Włosogłówczyca (trichurioza)	181
Owsica	183
Węgorczyca (strongyloidoza)	185
Tasiemczyce	187
Ameboza (pełzakowica)	192
Giardioza	194
Kryptosporidioza	196
3. Choroby przenoszone drogą oddechową	198
COVID-19 (coronavirus disease 2019)	198
MERS (Middle East respiratory syndrome)	207

Grypa	210
Odra	214
Wirusowe gorączki krewotoczne	217
Gruźlica	217
Błonica	222
Inwazyjna choroba meningokokowa	225
Inwazyjna choroba pneumokokowa	230
4. Choroby przenoszone drogą płciową lub drogą kontaktu z zakażoną krwią	233
Wrzód miękki (<i>chancroid</i>)	233
Ziarniniak pachwinowy (<i>donovanosis</i>)	235
Ziarnica weneryczna pachwin	
Kiła	240
Rzeżączka	246
Zakażenie HIV i zespół nabytego upośledzenia odporności (AIDS)	249
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	259
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	262
5. Choroby odzwierzęce	265
Wścieklizna	265
Choroba Nipah	270
Ospa małpia	272
Wąglik	275
Bąblowica jednojamowa (<i>echinokokoza</i>)	277
Bruceloza	280
Tularemia	281
6. Choroby przenoszone drogą kontaktu z zanieczyszczoną wodą lub glebą	283
Schistosomoza (<i>bilharczoza</i>)	283
Leptospiroza	289
Giardioza/kryptosporydioza	290
Glistnica/ankylostomoza/włosogłówczyca	290
Skórzna larwa wędrująca (<i>cutaneous larva migrans</i>)	290
Teżec	292
7. Choroby skóry	296
Leiszmaniozy	296
Leiszmanioza skórnna	298
Leiszmanioza skórno-śluzówkowa	299
Post <i>kala-azar</i> dermal leishmaniasis (PKDL)	299
Filariozy	300
Wuchererioza	300
Brugioza	303
Loaoza	304
Onchocerkzoza	306
Drakunkuloza	308
Skórzna larwa wędrująca	310
Cercarial dermatitis	310
Muszyce	310
Noma	312
Mycetoma	313
Trąd	315

■ Rozdział III. Inne problemy zdrowotne w podróży	319
1. Transport powietrzny, lądowy i morski	319
Zespół nagłej zmiany strefy czasowej (<i>jet lag</i>)	319
Zespół klasy ekonomicznej (<i>economy class syndrome</i>)	319
Przeciwwskazania do podróży samolotem	321
Choroba lokomocyjna (<i>motion sickness</i>)	322
Wypadki komunikacyjne	323
2. Napady, rozboje i działania wojenne	324
3. Niebezpieczna fauna lądowa	325
3.1. Jadowite węże	325
Zdradnicowe	325
Żmijowe	326
Grzechotnikowe	328
3.2. Stawonogi	331
Skorpiony	331
Pajęki	333
Wije	335
Solfugi	336
3.3. Owady błonkoskrzydłe	337
4. Niebezpieczna fauna morska	338
4.1. Drapieżniki	338
Rekiny	338
Barrakudy	339
Pokolcowate	340
Mureny	340
4.2. Jadowite ryby	341
Skorpenowate	341
Płaszczki	342
4.3. Parzydelkowce	343
4.4. Węże morskie	346
4.5. Mięczaki	347
4.6. Szkarłupnie	349
5. Nurkowania rekreacyjne	349
5.1. Problemy zdrowotne związane z nurkowaniem	352
Uraz ciśnieniowy ucha	352
Uraz ciśnieniowy zatok obocznych nosa	353
Uraz ciśnieniowy płuc	354
Choroba dekompresyjna	355
5.2. Lot samolotem po nurkowaniu	356
6. Urazy cieplne	356
6.1. Działanie wysokiej temperatury	358
Udar cieplny	358
Wyczerpanie cieplne	358
Kurcze mięśniowe	358
Udar słoneczny	359

6.2. Działanie niskiej temperatury	359
Hipotermia	360
Odmrożenie	360
Odmroziny	361
Stopa okopowa	362
Odwdodnienie	362
Zapalenie górnych dróg oddechowych	362
7. Warunki wysokogórskie.....	363
7.1. Choroby związane z niedociśnieniem i niedotlenieniem	365
Ostra choroba wysokogórska	365
Wysokościowy obrzęk płuc	366
Wysokościowy obrzęk mózgu	367
Obrzęk obwodowy	367
Krwawienia do siatkówki	368
Zmiany zakrzepowo-zatorowe	368
Podostra choroba wysokogórska	368
Supresja układu odpornościowego i wolne gojenie się ran	368
7.2. Choroby związane z działaniem niskiej temperatury	369
7.3. Choroby związane z działaniem promieniowania słonecznego	369
Oparzenie słoneczne	369
Śnieżna ślepota	370
7.4. Nasilenie istniejących problemów zdrowotnych.....	370
■ Rozdział IV. Dziecko w podróży	371
Podróż samolotem	372
Podróż samochodem.....	373
Choroba lokomocyjna	373
Ochrona przed promieniowaniem słonecznym	374
Szczepienia	375
Profilaktyka chorób transmisyjnych	379
Chemioprofilaktyka przeciwmalaryczna	380
Leczenie chorych na malarię	380
Profilaktyka chorób przenoszonych drogą pokarmową	383
■ Rozdział V. Kobieta ciężarna w podróży	384
Podróż samolotem	385
Podróż statkiem	387
Szczepienia	387
Chemioprofilaktyka przeciwmalaryczna	389
Leczenie ciężarnych chorych na malarię	391
Profilaktyka chorób przenoszonych drogą pokarmową	392
Profilaktyka zakażeń wirusem zika	393

■ Rozdział VI. Podróżny w podeszłym wieku	397
Epidemiologia	398
Zmiany fizjologiczne związane z wiekiem	399
Choroby związane z podróżowaniem do tropiku.....	402
Działania profilaktyczne u podróżnych w podeszłym wieku	404
■ Rozdział VII. Podróżny z upośledzoną odpornością.....	410
Epidemiologia	410
Pacjenci z upośledzoną odpornością	412
Profilaktyka zdrowotna	419
Problemy zdrowotne w podróży	425
■ Rozdział VIII. Podróżny z zaburzeniami czynności tarczycy.....	429
■ Rozdział IX. Podróżny z cukrzycą	442
■ Rozdział X. Podróżny z chorobami układu krążenia	450
■ Rozdział XI. Podróżny z zaburzeniami psychicznymi	459
■ Rozdział XII. Podróżny ekstremalny	478
Rodzaje sportów ekstremalnych	479
Nurkowanie z akwalungiem	480
Surfing.....	487
Rafting.....	489
Skoki na bungee.....	490
Narciarstwo, snowboard.....	491
Wspinaczka wysokogórska	492
Eksploracja jaskiń	495
Ubezpieczenie podróży	496
■ Rozdział XIII. Zaburzenia żołądkowo-jelitowe u podróżujących.....	498
Epidemiologia	499
Obraz kliniczny.....	501
Diagnostyka.....	504
Leczenie.....	507
Zapobieganie.....	509
Powikłania zaburzeń żołądkowo-jelitowych.....	510

Rozdział XIV. Stany gorączkowe niewiadomego pochodzenia u podróżujących	512
Epidemiologia	513
Wybrane choroby przebiegające z gorączką	514
Różnicowanie chorób przebiegających z gorączką	517
Rozdział XV. Choroby skóry u podróżujących.....	526
Epidemiologia	527
Obraz kliniczny.....	528
Rozdział XVI. Choroby narządu wzroku u podróżujących.	538
Epidemiologia	538
Obraz kliniczny.....	539
Leczenie.....	544
Zapobieganie.....	545
Rozdział XVII. Obrażenia ciała i zgony spowodowane wypadkami wśród podróżujących	549
Rozdział XVIII. Problemy zdrowotne po powrocie z podróży	558
Najczęstsze problemy zdrowotne podróżnych.....	558
Podróżni kwalifikujący się do badań.....	565
Badania po powrocie z podróży	567

Bibliografia

Skrócony indeks jednostek chorobowych i zagrożeń zdrowotnych

Załączniki

Szczepienia obowiązkowe i zalecane

Żółta gorączka – ryzyko transmisji, wymagania i rekomendacje do szczepień
Chemioprofilaktyka przeciwmalaryczna – ryzyko transmisji, rekomendacje

Mapy fizyczne regionów świata